

Un valencianisme necessari i coherent

Juli Moreno i Moreno

Discurs llegit el 8 de juny de 2018
en el sopar d'entrega del Premi Llealtat
del Grup d'Accio Valencianista (GAV).
València ciutat.

En la confiança que dona estar compartint sopar entre amics i coneguts, permetau-me un ¡Bona nit! generic per a saludar-vos i agrair la vostra presència, l'estima i el calor que demostreu acompanyant-nos, acompanyant-me en esta velada. Només un gràcies especial a la meua família aci present, als amics més íntims i als amics del Rogle que m'acompanyen i en els que tants llaços d'unio mantinc.

Serí a ingrát i poc lleal si no començara per agrair personalment esta distinció, que esta nit se m'otorga, a Pepe Alba, hui president d'honor del GAV, i a la seua junta directiva, que decidiren prendre l'acort que em fa destinatari del guardo, agraïment que, per supost, he de fer extensiu a l'actual presidenta, Paquita Chilet, i a la seua junta.

Dit aço, voldria manifestar que sí, he procurat ser lleal a un ideari, el valencianisme, que confesse ha regit en gran part les meues actuacions, pero també he volgut ser –i crec que en general ho he complit– fidel a tantes persones i coneguts en els qui en un moment determinat he coincidit, be per motius de treball, be d'amistat, o, simplement, a vegades, per una afortunada coincidència; vinculo que en molts casos no ha acabat i que m'ompliria de goig continuara.

Hui, ara i aci, vullc tindre present especialment, pel significat d'esta distinció, que considere immereixcuda, puix n'hi ha d'atres persones que segur poden estar per davant, a totes eixes persones en les que he tingut l'oportunitat de treballar i de compartir eixa tasca de conreu i de difusió de cada una de les facetes que en l'aspecte cultural havien de fer créixer l'estima i amor per les expressions més genuïnes del poble valencià. A totes elles els la dedique.

En són moltes les que han propiciat els instruments culturals més adequats per a posar en valor tot allò que entenem i califiquem de valencià, que han posat el seu intel·lecte al servei de l'enfortiment de les manifestacions que nos lliguen a la nostra terra, a la nostra història, a la nostra llengua...; en definitiva a la nostra cultura. El fet d'haver contribuït, des de la meua modesta i humil aportació, a que uns atres també sentiren, com jo, l'orgull de ser valencians me satisfà, encara que se que no es una labor acabada i que requereix de perseverància, com dia Nicolau Primitiu en el seu lema: "Treballar, persistir, esperar". Seguire persistint en el treball i colze en colze en aquells que compartim l'ideal valencianisme i este projecte de conreu i difusió de la

cultura nostra, seguire laborant per a propiciar i fer possible una millor conjuntura que conduïxca a la nostra societat a prendre de nou consciencia de la seua valencianitat – que pareix tan diluïda–, i esperant, sí, esperant ansiosament la seua resposta, que segur arribarà i que ha de contribuir a la pervivencia de la seua singularitat.

He tingut la sort de rodejar-me d'excelents persones, la majoria d'elles –practicament totes elles– despregudes d'interessos materials i plenes de sentiment patriòtic i d'elevats ideals; generoses en l'esforç quan es tractava de fer realitat projectes en favor de la valencianitat i de l'enaltiment de Valencia. He de reconèixer ad aquelles que m'ajudaren a formar i canalisar el meu sentiment de valencianitat i ad aquelles que, en unes atres i molt diferents circumstancies, quan ocupi algun carrec o instància, o quan vaig tindre certa responsabilitat en alguna organització de les que es mouen en este, per desgràcia –per a mi i crec que per a tots– atomisat moviment, sempre tingueren el “sí” com a resposta a qualsevol demanda, suggerència de col·laboració o proposta de fer realitat una iniciativa.

Crec que he seguit lleal en totes eixes persones que d'una manera o d'una altra han contribuït a deixar constància de que els valencians som valencians, de que no precisem de tutors, ni d'agermanaments que nos esclavisen, ni d'actituds paternalistes dels qui nos veuen com a inferiors mentre s'aprofiten dels nostres guanys, de la nostra creativitat i de les nostres consecucions.

No tot ha seguit un camí de roses fins ací en lo que a relacions personals es referix, també m'he topetat en vanitosos, en aprofitats, i en algun que altre revés provinent d'alguns en els quals consideraves t'unia una relació d'amistat; però açò quedarà sempre per a l'anecdota, perquè lo verdaderament important es tot lo positiu que obtens del tracte en qui realment t'aprecia i en qui pots confiar.

No voldria seguir sense dir que he fet, en els meus anys de militància valencianista –que ja superen els quaranta–, tot allò que he pensat era millor per a Valencia, que era millor per al resorgiment d'un valencianisme de construcció i no tant de reacció; no obstant, no considere que tot això m'haja de fer ser objecte de recompensa –com este premi pot representar–, sobre tot perquè he fet lo que qualsevol membre d'una família faria per defensar-la i preservar-la, i per a mi els valencians són també la meua família, i per tant tot allò que afecta a Valencia té una part prioritària en el meu pensament i en el meu quefer.

I en este no voler seguir parlant de l'acció individual en el valencianisme, voldria, si, fer-ho respecte del nostre moviment, al que ja he qualificat d'atomisat, però al que resulta ben difícil d'enquadrar des de dins –perquè des de fora ja fa temps que nos han catalogat, tirant més dels qualificatius més negatius i despreciatius que u puga imaginar–. Si és cert que passarem per moments durs a la fi dels anys 70 i principis dels 80 del passat segle, no és menys real que allò anava acompanyat per una il·lusió per aconseguir uns objectius, unes finalitats, tot lo qual t'agermanava en el més desconegut, i era prou vore'l junt a tu, compartint pensament i accions, reclamant lo mateix que tu, desvivint-se per conèixer més i millor sobre les coses patries... per a considerar-lo com u del teus.

Hui, desgraciadament, el nostre moviment no goja d'aquella salut, i la seua fragilitat fa que siga objectiu d'aprofitats que venen a enterbolir-lo, desnaturalisant les que han de ser reivindicacions sagrades per a qualsevol valencianista: pàtria i llengua

valenciana. I en dir patria hem d'entendre benestar social, prosperitat economica, posar en valor les manifestacions mes genuïnes que nos caracterisen, conservar els valors que nos fan ser poble...; en definitiva, amor a la terra en la que hem naixcut i creixcut –o be nos ha acollit procedents d'uns atres llocs–, i treballar pel millor futur de la societat que l'habita. ¿Qué dir de la llengua? Voler mantindre-la en el reducte de la familia o en el circul dels amics, del llenguatge coloquial, no es que siga molt valencianiste baix la meua optica i manera d'entendre. Si tots, i especialment molts dels que hem considerat “intelectuals nostres”, hagueren fet us d'ella en les seues investigacions, en les seues publicacions i en el seu intercanvi científic, hui provablement una atra situacio viuria el nostre idioma, l'us del qual dificilment transcendix els ambits indicats, aplegant a penes al lliterari. La llengua es un element material, corporeu, que identifica a qui l'usa, i els valencianistes no podem ni devem antepondre qualsevol altre idioma al que precisa de tant de recolzament, de tant d'amor, al que necessita ser elevat a llengua de cultura en qualsevol ambit i, per tant, vehicul normal de comunicacio en tot el territori valencià.

Podeu considerar, per estes ultimes paraules, que recolze certs plantejaments que molts consideraran irrespectuosos; pero que ningu se duga a engany: el respecte està en lo que fem i cómo ho fem, i posats a recriminar falta de respecte, eixa falta està en aquells als qui, residint durant decades en terres valencianes, encara els resulta estrany o curios quan se'ls parla en valencià, decantant-se molts d'ells per estereotipar a qui fa us d'este idioma en eixos comentaris de: “¡Hay, que gracioso!”, “*Qué bonito hablas en valenciano*” o “*En castellano, así lo entienden todos*”, per posar nomes uns eixemples d'eixes cançonetes que per desgracia sonen en massa freqüencia, inclus en actes del propi valencianisme.

Per ultim, i sens anim de donar cap lliço –no soc ningu per a fer-ho–, si que vullc expressar en veu alta el meu pensament sobre el valencianisme que vivim, com he dit, massa atomisat, pero lo que es pijor, en falta de metodo i d'objectius. No podem estar sempre a la defensiva, tindre el “anti” com a premissa. Considere que es necessari buscar la cohesio d'aquelles organitzacions que se definixen com a valencianistes, acordar una distribucio de tasques i realisar una programacio conjunta que nos faça avançar, que nos faça ser una sola veu, potent i forta, un organisme en que cada membre fa la funcio assignada sense interferencies. Se que es dificil renunciar a tantes coses que han anat configurant el dia a dia de les nostres entitats, pero:

- ¿Per qué no un premi que reconega la trayectoria valencianista d'una persona o d'un colectiu, i no molts?

- ¿Per qué no un gran premi lliterari que recompense com toca a l'inspirat escritor, i no molts?

- ¿Per qué no un gran acte anual que siga cita del valencianisme en un espai obert, i no molts?

- ¿Per qué no trencar en les actuacions que es realisen en l'interior del cinturó de ronda de la capital valenciana i obrir-nos als nostres pobles, a on hi ha tanta gent sana, tants valencians que, avits de valencianía, formarien part d'un eixerçit pacífic pero conscienciat, disciplinat, que, en orientacio adequada, afrontaria l'avanç que mereixen les nostres conviccions?

Disculpeu si m'he posat un poc transcendent i serio, crec que la situacio es apropiada i fer us del micro que se m'ha cedit m'obligava, pero vos he de dir que, com nos assistix el dret a viure en normalitat la nostra condicio de valencians, vixcam cada cosa que fem des de l'alegria, des de la diversio; nos fa falta vore este problema identitari, que supon tan gran repte per a nosatres, des d'un atre punt de vista. Hem de ser conscients que, si la societat valenciana vol deixar de ser-ho o no, el resultat sera el que ella es proponga, i no hem d'angoixar-nos carregant tota la responsabilitat d'eixa decisio sobre les nostres esquenes; la qual cosa no vol dir que nosatres hajam de deixar de perseverar per a seguir sent i sentint-nos valencians i valencianes, per a ser dignes hereus dels Vinatea, dels Peris, dels Palleter, dels sants Vicents, de la pleyade de lliterats que enaltiren la nostra llengua a les mes elevades quotes de les belles arts... i de tants pioners en els mes variats camps i materies. Pero fem eixa labor, no des del patiment o l'angoixa, i sí des de l'alegria de saber que estem en el bon camí i, com he dit, en metodo i objectius.

Reflexio, coherencia i germanor han de ser premisses que nos ajuden ad eixa perseverancia i a saber fer realitat entre tots un projecte modern i atractiu que amere de valencianitat tota la nostra societat, i que des d'ella s'irradie a qualsevol confi.

I ya per acabar, nomes unes actituts que nos han de fer avançar: unio front a la diaspora, coherencia front al tot val, rebelio contra l'intolerancia, rigor front a l'indisciplina, programacio i raciocini front a l'improvisacio, i sobre tot constancia front a l'immediatea o el defalliment.

Gracies per seguir en atencio les meues paraules; i sabeu que, mentres estiga en la meua ma, aci teniu a una persona a la que trobareu quan es tracte de treballar per i per a Valencia.

Pergami acreditatiu del Premi Llealtat